

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20932/2022
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Градске општине Стари Град са седиштем у Београду, чији је заступник Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење за градске општине Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари Град са седиштем у Београду, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Рајић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3425/22 од 13.07.2022. године, у седници одржаној 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 3425/22 од 13.07.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 2453/20 од 05.04.2022. године, и **ОДБИЈА** захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2453/20 од 05.04.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати укупан износ од 5.478.240,00 динара са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе почев од доспелости сваког износа до исплате, као и износ од 260.764,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 83.250,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3425/22 од 13.07.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име дуга исплати укупан износ од 5.478.240,00 динара у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, ближе одређене тим ставом изреке, као и износ од 260.764,00 динара. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове

поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију 08.09.2022. године (са неблагоприятном допуном), због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побједану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Привредног суда у Београду П 5426/10 од 16.04.2010. године укинута је у целости решење о извршењу Трговинског суда у Београду Ив 24397/09 од 14.08.2009. године и делимично усвојен тужбени захтев, те је обавезано тужено Предузеће за услуге угоститељства и туризма „Резиме арт хотели“ д.о.о. Београд, да тужиоцу Јавном предузећу за управљање пословним простором „Пословни простор Стари град“ Београда на име главног дуга због неплаћане накнаде за коришћење пословног простора исплати износ од 5.478.240,00 динара са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе почев од доспелости сваког износа до исплате, а у преосталом делу наведене пресуде, одбијен је као неоснован тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 260.764,00 динара. Наведена пресуда у усвајајућем делу потврђена је пресудом Привредног апелационог суда Пж 1170/10 од 06.10.2011. године. Решењем Агенције за привредне регистре БД СЛ 1310/2018 од 24.10.2018. године, Предузеће за услуге угоститељства и туризма „Резиме арт хотели“ д.о.о. Београда – у принудној ликвидацији брисано је из регистра привредних субјеката, чији је контролни члан друштва био тужени АА са уделом од 91,50%. На основу Одлуке Скупштине Градске општине Стари град од 29.11.2016. године ЈП „Пословни простор Градске општине Стари град“ престало је са радом дана 30.11.2016. године, а сва права, обавезе и послове овог јавног предузећа настале до 30.11.2016. године преузела је Градска општина Стари град (тужилац), као правни следбеник. Обавеза исплате главног дуга са законском затезном каматом и накнада трошкова поступка на основу наведене правноснажне пресуде Привредног суда у Београду од стране Предузећа за услуге угоститељства и туризма „Резиме арт хотели“ д.о.о. Београда – у принудној ликвидацији није извршена, нити је тужени, као контролни члан друштва, испунио ту обавезу. Тужилац Градска општина Стари Град поднела је 11.05.2020. године тужбу у овој правој ствари са захтевом за исплату новчаног потраживања на основу наведене правноснажне пресуде Привредног суда у Београду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба чланова 534. став 4. и 548. Закона о привредним друштвима и Одлуке о престанку са радом Јавног предузећа „Пословни простор Градске општине Стари град“ од 29.11.2016. године оценио да је неоснован приговор недостатка активне легитимације тужиоца с обзиром на то да су сва права, обавезе и послове јавног предузећа настала до 30.11.2016.

године преузела Градска општина Стари град као правни следбеник. Неоснован је и приговор недостатка пасивне легитимације јер тужени као претежни власник и контролни члан друштва са уделом од 91,50% Предузећа за услуге угоститељства и туризма „Резиме Арт хотели“ д.о.о. Београда - у принудној ликвидацији одговара неограничено и солидарно за обавезе друштва након брисања друштва из регистра, а које је правноснажном судском одлуком обавезано на исплату предметног новчаног потраживања. Истакнут приговор застарелост и оцењен је као неоснован, будући да од дана правноснажности наведене судске одлуке до подношења тужбе у овој правној ствари није протекао рок застарелости од 10 година прописан чланом 371. ЗОО, као и рок од три године предвиђен чланом 534. став 4. Закона о привредним друштвима. Због тога је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени на исплату траженог новчаног потраживања.

Апелациони суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је оценио да је тужилац активно легитимисан у овом спору, с обзиром да је у смислу чланова 23. и 24. Одлуке о начину поступања са непокретностима које су у јавној својини Града Београда, односно на којима Град Београд има посебна својинска овлашћења, донете 23.06.2016. године („Службени лист Града Београда“, број 63/2016, 50/2018, 26/2019 и 23/2023-аутентично тумачење), Град Београд искључиво активно легитимисан, као сукцесор права и обавеза у погледу наплате накнаде за коришћење пословног простора, а не тужилац. Имајући у виду да се у конкретном случају не ради о поступку започетом пре 01.12.2016. године, јер је поступак у предмету Привредног суда у Београду П 5426/10 окончан пресудом од 16.04.2010. године, правноснажном 06.10.2011. године, а да је тужба у овој правној ствари поднета 11.05.2020. године. Следом тога је закључио да је тужбени захтев неоснован, због недостатка активне легитимације.

По оцени Врховног суда становиште другостепеног суда је засновано на погрешној примени материјалног права, на шта се основано ревизијом тужиоца указује.

Према одредби члана 23. Одлуке о начину поступања са непокретностима које су у јавној својини Града Београда, односно на којима Град Београд има посебна својинска овлашћења („Службени лист Града Београда“, број 63/2016, 50/2018, 26/2019 и 23/2023-аутентично тумачење) на Град Београд, односно организациону јединицу Градске управе надлежну за обављање послова управљања и давања у закуп пословних зграда и пословног простора, прелазе сва права и обавезе из одлука надлежних органа, односно важећих уговора о закупу које су настале после 1.12.2016. године, као и права и обавезе из новозакључених уговора о закупу, а које уговоре су закупци били дужни да након 1.12.2016. године закључе са градом Београдом, у складу са обавештењем из члана 22. став 1. исте Одлуке. Одредбом члана 24. исте Одлуке, предвиђено је да започети судски спорови са закупцима пословних зграда и пословних просторијама којима су управљале градске општине из члана 22. став 1. те Одлуке, покренути због неизмирене закупнине, биће настављени и окончани без промене тужиоца.

Следом изнетог, у поступцима због неизмирене закупнине, активну легитимацију има Град Београд само за обавезе потраживања које су настале као обавеза закупаца након 1.12.2016. године, јер је након тог периода управљање пословним простором припало Градском Секретаријату за имовинске и правне послове, од када су исти или нови закупци, закључивали нове уговоре о закупу са Градом Београдом. По оцени Врховног суда, а насупрот становишту другостепеног суда, за неизмирене закупнине до 1.12.2016. године, активну легитимацију има искључиво лице са којим је купац до тог датума био у уговорном односу и то градске општине, односно јавна предузећа или друге организационе јединице основане од стране градских општина, без обзира на датум покретања судског поступка.

На основу Одлуке о престанку са радом ЈП „Пословни простор Градске општине Стари град“ од 29.11.2016. године („Службени лист Града Београда бр.111-21), Градска општина Стари град као правни следбеник преузела је сва права, обавезе и послове јавног предузећа која су настала у име и за рачун јавног предузећа до 30.11.2016. године. Како је потраживање тог јавног предузећа утврђено правноснажном и извршном пресудом Привредног суда у Београду П 5426/10 од 16.04.2010. године, то је тужилац као правни следбеник активно легитимисан за вођење ове парнице, јер се ради о потраживању које је настало пре 01.12.2016. године, како то правилно закључује првостепени суд.

По оцени Врховног суда, са становишта примене материјалног права нижестепени судови су правилно оценили да је неоснован приговор недостатка пасивне легитимације туженог, као и приговор застарелости предметног потраживања. Према утврђеном чињеничном стању, након донесене правноснажне пресуде Привредног суда у Београду П 5426/10 од 16.04.2010. године, којом је утврђена обавеза Предузећа за услуге угоститељства и туризма „Резиме арт хотели“ д.о.о. Београда да правном претходнику тужиоца због неплаћане накнаде за коришћење пословног простора исплати укупно 5.478.240,00 динара, (у појединачним месечним износима са каматом од доспелости сваког износа до исплате), то привредно друштво је по окончању поступка принудне ликвидације, решењем АПР-а од 24.10.2018. године је брисано из регистра привредних субјеката. Контролни члан тог привредног друштва је био тужени АА са уделом од 91,50%.

Одредба члана 548. став 3. Закона о привредним друштвима (којом су предвиђене последице брисања друштва из регистра у случају принудне ликвидације), предвиђа као изузетак одговорност контролног члана друштва тако да контролни члан друштва са ограниченом одговорношћу, односно контролни акционар, одговара неограничено солидарно за обавезе друштва и након брисања друштва из регистра због принудне ликвидације. Према члану 62. став 6. истога закона сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва. Дакле, у случају принудне ликвидације и брисања друштва из регистра, долази до законске сукцесије и прелаза права и обавеза на сукцесоре, како је то одређено наведеном одредбом закона.

Следом изнетог, одговорност туженог као контролног члана друштва за обавезе брисаног друштва је предвиђена законом, због чега одговара неограничено за обавезе тог

друштва, па је сходно томе пасивно легитимисан у овој парници. Осим тога, правилно нижестепени судови налазе да тиме што је потраживање тужиоца као правног следбеника утврђено извршном исправом, он у поступку принудне ликвидације, као поверилац, није имао обавезу пријављивања потраживања, јер се исто сматра пријављеним у складу са чланом 534. став 4. Закона о привредним друштвима.

Код утврђења да је Предузеће за услуге угоститељства и туризма „Резиме арт хотели“ д.о.о. Београда – у принудној ликвидацији брисано из регистра привредних субјеката 24.10.2018. године и да је потраживање утврђено правноснажном пресудом Привредног суда у Београду П 5426/10 од 16.04.2010. године (правноснажном дана 06.10.2011. године), а да је тужба у овој правној ствари поднета 11.05.2020. године против туженог као контролног члана друштва, то је правилно становиште нижестепених судова да захтев за исплату предметног новчаног потраживања није застарело. Ово из разлога што у смислу члана 548. став 4. Закона о привредним друштвима није протекао рок од три године од дана брисања друштва из регистра до подношења тужбе, као ни рок од десет година од дана доношења правноснажне судске одлуке предвиђен чланом 379, у вези са чланом 371. Закона о облигационом односима.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев, Врховни суд је преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Из изнетих разлога, а на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић